ΤΗΛ. ΓΡΑΦ. FAX
ΑΠΟΚΟΜΜΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ
ΕΞΠΡΕΣ
Ημερομηνία -5 ΔΕΚ. 1991

ΠΒ

Ε. Χριστοδούλου: Από τα τέλη '92 η ανάκαμψη

Ρεπορτάζ: ***Γ. Διαμαντόπουλος,***
Ειρ. Σακελλάρη, Λ. Σπυροπούλου

Η ΑΝΑΚΑΜΨΗ της ελληνικής οικονομίας είναι συνάρτηση της δημοσιονομικής εξυγίανσης και αναμένεται ν' αρχίσει προς το τέλος του 1992 με ανάκαμψη των επενδύσεων.

Στην επισήμανση αυτή προέβη ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. ***Ευθ. Χριστοδούλου,*** μιλώντας στο συνέδριο για την ελληνική οικονομία που διοργάνωσε το Ελληνο-αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο.

Ο κ. Χριστοδούλου αφού έκανε μια αναφορά στο πλαίσιο της οικονομικής πολιτικής και στις θεσμικές και διαρθρωτικές αλλαγές που επέρχονται στην οικονομία, υποστήριξε ότι τα δύο κρίσιμα θέματα της οικονομικής πολιτικής για τα επόμενα χρόνια είναι:

1 η φοροδιαφυγή

2 το ασφαλιστικό.

Χωρίς ουσιαστική πρόοδο στους τομείς αυτούς είναι αδύνατον να βγούμε από την κρίση, τόνισε ο κ. Χριστοδούλου. Και πρόσθεσε ότι η περαιτέρω συμπίεση του βιοτικού επιπέδου των δημοσίων υπαλλήλων και των συνταξιούχων δεν είναι εφικτή αλλά ούτε κοινωνικώς επιθυμητή.

Ο υπουργός υπογράμμισε ότι οι μετατάξεις και η εθελουσία έξοδος από το δημόσιο πρέπει να προωθηθούν με κατάλληλα κίνητρα, ενώ αναφερόμενος στο ασφαλιστικό είπε ότι αργά ή γρήγορα, η κοινωνία μας πρέπει να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης.

Αργά ή γρήγορα – τόνισε ο κ. Χριστοδούλου – θα πρέπει να απαντήσουμε στα εξής ερωτήματα:

- πόσο θα αυξηθεί η ηλικία συνταξιοδότησης
- πόσο θα αυξηθούν οι εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών και
- ποιες παροχές και προνόμια θα περικοπούν.

– Η κυβέρνηση μεθοδεύει, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς φορείς και τις παραγωγικές τάξεις, λύσεις στα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε. Η κοινωνική δικαιοσύνη πρέπει να διαφυλαχθεί ως κόρη οφθαλμού.

Διαφορετικά, η προσπάθεια θα αποτύχει.

Αναφερόμενος στην πορεία των οικονομικών είπε:

– Η οικονομική δραστηριότητα βρίσκεται σε ύφεση. Το ΑΕΠ του χρόνου προβλέπεται να αυξηθεί με ελαφρά υψηλότερο ρυθμό από εφέτος που θα είναι κάτω από 1% το 1991.

– Η ύφεση είναι αποτέλεσμα εξωγενών παραγόντων (Κόλπος, Γιουγκοσλαβία κ.λπ.) και δυσμενών προσδοκιών όσον αφορά την επίπτωση του κόστους αναπροσαρμογής στις ιδιωτικές αποταμιεύσεις.

– Ο πληθωρισμός βρίσκεται σε πτωτική πορεία καθώς τα ελλείμματα πέφτουν και η αύξηση του κόστους εργασίας επιβραδύνεται σημαντικά. Ο πληθωρισμός στο τέλος του έτους θα πέσει στο 17% ενώ για τον χρόνου ο ρυθμός του 12% με βάση τα δεδομένα που υπάρχουν, είναι εφικτός.

– Το ισοζύγιο πληρωμών είναι σε πολύ καλή κατάσταση λόγω της ύφεσης και λόγω εισροών από ΕΟΚ. Εφέτος το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών δεν θα υπερβεί τα 1.600-1.800 εκατ. δολ. σε σχέση με 3.600 εκατ. δολ. πέρυσι. Οι εισροές από ΕΟΚ έχουν φθάσει μέχρι σήμερα στο πρωτοφανές ύψος των 3.600 εκατ. δολ. έναντι περίπου 2.500 εκατ. δολ. πέρυσι για ολόκληρο το χρόνο. Τα δε συναλλαγματικά μας αποθέματα έχουν ξεπεράσει τα 6 δισ. δολ.

– Τέλος, το καθαρό έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού θα σημειώσει μείωση κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ περίπου και θα διαμορφωθεί στο 13,1% του ΑΕΠ. Μπορεί να μην πετύχαμε τους στόχους μας (10,4% του ΑΕΠ) αλλά η πρόοδος που συντελείται είναι σημαντική.

Εν συνεχεία ο υπουργός τόνισε:

«Καθοριστικές ημερομηνίες που απαιτούν την κινητοποίηση όλων των υγιών δυνάμεων της κοινωνίας μας. Ο κίνδυνος να μείνει η χώρα μας εκτός νυμφώνος είναι άμεσος εάν δεν συνεχισθεί η προσπάθεια αναπροσαρμογής.

Η ανάπτυξη δεν πρόκειται να έλθει εάν δεν διαμορφωθεί πρώτο κατάλληλο κλίμα σταθερότητας και εμπιστοσύνης για τη λειτουργία του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Η κυβέρνηση από την πλευρά της δεν μπορεί να υποκαταστήσει τον ιδιωτικό τομέα στην αναπτυξιακή διαδικασία. Η ευθύνη της εξαντλείται:

- στη διαμόρφωση ευνοϊκού μακροοικονομικού περιβάλλοντος.
- στην εξάλειψη των διαρθρωτικών στρεβλώσεων που προκαλεί η παρέμβαση του κράτους στην οικονομία και τέλος
- στον εκσυγχρονισμό του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας και πρόνοιας που, χωρίς να αντιστρατεύεται την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, να συντελεί στην οικονομική και κοινωνική συνοχή, απαραίτητη προϋπόθεση για ισορροπημένη ανάπτυξη.

Από εκεί και πέρα η ευθύνη ανήκει στον ιδιωτικό τομέα και εννοώ τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους.

τους σε τίτλους του Δημοσίου και σε δάνεια προς άλλους δημόσιους φορείς και μεταποιητικές επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους. Πρόκειται για ρυθμίσεις που ίσχυσαν επί δεκαετίες και έθεταν σοβαρούς περιορισμούς στη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των τραπεζών, με συνέπεια να ασκούν ανασταλτικές επιδράσεις στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Καταργήθηκε η υποχρέωση των εμπορικών τραπεζών να τοποθετούν ένα ποσοστό της αύξησης των καταθέσεών τους στη χρηματοδότηση δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών και εξασφαλίστηκε πλήρης εξομοίωση των δημόσιων αυτών φορέων με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις όσον αφορά στις προϋποθέσεις και στους όρους δανειοδότησής τους από τις τράπεζες. Πρόθεση της Τράπεζας της Ελλάδος είναι να προχωρήσει σύντομα στην αποδέσμευση των ήδη συσσωρευμένων κεφαλαίων των εμπορικών τραπεζών από την εν λόγω υποχρέωση.

Πολύ σημαντική είναι η πρόοδος που έχει ήδη συντελεσθεί όσον αφορά στην υποχρεωτική τοποθέτηση ενός ποσοστού των διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών σε τίτλους του Δημοσίου. Η υποχρέωση αυτή που ισχύει στην αύξηση των καταθέσεων μειώθηκε κατά τη διάρκεια του έτους κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες. Η Τράπεζα της Ελλάδος προτίθεται να ανακοινώσει σύντομα τις περαιτέρω μειώσεις επί των αυξήσεων των καταθέσεων στο επόμενο έτος, ενώ έχει δεσμευθεί να προχωρήσει στην πλήρη κατάργηση της δέσμευσης επί των αυξήσεων των καταθέσεων το βραδύτερο μέχρι τα μέσα του 1993. Τούτο είναι εφικτό, ίσως και με ταχύτερο από τον προγραμματιζόμενο ρυθμό, με δεδομένη την προτίμηση του αποταμιευτικού κοινού προς τίτλους του Δημοσίου που έχουν σημαντικά υψηλότερες αποδόσεις από τις καταθέσεις σε τράπεζες ανάλογης διάρκειας, ιδίως μετά τη φορολόγηση των τόκων των καταθέσεων από την 1η Ιανουαρίου 1991. Εφόσον δε πραγματοποιηθεί και η μείωση των δανειακών αναγκών του Δημοσίου, θα καταστεί δυνατή η ολοκλήρωση της κατάργησης της υποχρεωτικής αυτής τοποθέτησης διαθεσίμων των εμπορικών τραπεζών σε τίτλους του Δημοσίου, χωρίς να προκληθούν νομισματικές διαταραχές. Εξάλλου, εφόσον το Δημόσιο προσφέρει ανταγωνιστικά επιτόκια στους τίτλους που εκδίδει, ή αποφασίσει να διαθέτει τους τίτλους του μέσω δημοπρασιών, οι υποχρεωτικές τοποθετήσεις των εμπορικών τραπεζών σε τίτλους του Δημοσίου μπορούν να υποκατασταθούν με προαιρετικές τοποθετήσεις, που ήδη είναι σημαντικές.

Παράλληλα με την απελευθέρωση του πιστωτικού συστήματος και των επιτοκίων, ελήφθησαν σημαντικά μέτρα απελευθέρωσης των εξωτερικών συναλλαγών. Από τις αρχές του παρελθόντος Μαΐου απελευθερώθηκε η κίνηση μακροπρόθεσμων κεφαλαίων (επενδύσεις σε τίτλους και ακίνητα) και το τουριστικό συνάλλαγμα με τις χώρες της ΕΟΚ, ενώ έχουν ληφθεί και άλλα σημαντικά μέτρα. Μεταξύ των μέτρων αυτών αναφέρεται η παροχή από το 1989 ευχέρειας στις εξαγωγικές επιχειρήσεις να τηρούν λογαριασμούς σε συνάλλαγμα, μέσω των οποίων διενεργούν τις συναλλαγές τους με το εξωτερικό, ενώ έχουν παρασκευθεί δυνατότητες δανεισμού των επιχειρήσεων από το εξωτερικό. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει καταργήσει τους προληπτικούς συναλλαγματικούς ελέγχους, ώστε το συνάλλαγμα να χορηγείται από τις τράπεζες μετά από έλεγχο μόνο της αυθεντικότητας των σχετικών συναλλαγών. Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να αναφέρω ότι η Τράπεζα της Ελλάδος προτίθεται να προχωρήσει στο αμέσως προσεχές μέλλον σε ανάλογη απελευθέρωση των εξωτερικών συναλλαγών και με τρίτες, εκτός της ΕΟΚ, χώρες. Ειδικότερα θα καταργηθούν σύντομα οι υπολειπόμενοι περιορισμοί που αφορούν τρέχουσες συναλλαγές. Οι θετικές εξελίξεις στο ισοζύγιο πληρωμών από το δεύτερο εξάμηνο του παρελθόντος έτους, που σε σημαντικό βαθμό οφείλονται στην αυστηρή νομισματική πολιτική, επιτρέπουν να προχωρήσουμε με ταχύτερους ρυθμούς στη βαθμιαία απελευθέρωση των εξωτερικών συναλλαγών, με τελική επιδίωξη την πλήρη απελευθέρωση της κίνησης βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων. Είναι γνωστή η θέση της Τράπεζας της Ελλάδος ότι η απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων, υπό την προϋπόθεση ότι να συνεχισθούν οι προσπάθειες για τη μείωση των δημόσιων ελλειμμάτων. Θα έχει θετικές επιπτώσεις στις εξωτερικές συναλλαγές της χώρας, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η μεγάλη εξάρτηση του ελληνικού ισοζυγίου πληρωμών από άδηλους πόρους και εισροές ιδιωτικών κεφαλαίων. Με δεδομένη τη διάρθρωση αυτή του ελληνικού ισοζυγίου πληρωμών, οι συναλλαγματικοί έλεγχοι δεν μπορεί να είναι – και δεν είναι στην πράξη – αποτελεσματικοί. Μόνο η σταθεροποίηση της οικονομίας και η αποκρατικοποίηση εμπιστοσύνης μπορούν να διασφαλίσουν την ισορροπία του ισοζυγίου πληρωμών σε μονιμότερη βάση.

Ενα πολύ σημαντικό βήμα είναι η δημιουργία, με πρόσφατη απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, πραγματικής προθεσμιακής αγοράς συναλλάγματος από 1 Ιανουαρίου 1992. Με την απόφαση αυτή απελευθερώνονται οι προθεσμιακές πράξεις αγοράς και πώλησης συναλλάγματος που συνδέονται με εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών, τόκους, μερίσματα και κέρδη. Οι προθεσμιακές τιμές συναλλάγματος θα καθορίζονται ελεύθερα από τις τράπεζες. Για τον καθορισμό των προθεσμιακών αυτών τιμών οι τράπεζες θα λαμβάνουν υπόψη τους τις συνθήκες που θα επικρατούν στις αγορές δραχμής και συναλλάγματος. Για την ομαλή λειτουργία της προθεσμιακής αγοράς συναλλάγματος, επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα να διενεργούν μεταξύ τους πράξεις ανταλλαγής (swaps) ξένων νομισμάτων έναντι δραχμών και προθεσμιακές πράξεις αγοραπωλησίας συναλλάγματος».

Είναι αναμφισβήτητο ότι έχουν δημιουργηθεί νέες συνθήκες και δυνατότητες που έχουν αρχίσει να αξιοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα. Επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους σε νέους τομείς, προσφέρουν νέες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και νέα προϊόντα, ενώ παράλληλα γίνονται προσπάθειες για την εξυγίανση και βελτίωση του χαρτοφυλακίου τους και την ενίσχυση της κεφαλαιακής τους θέσης και της ανταγωνιστικής τους ικανότητας. Εχω επισημάνει σε άλλες ευκαιρίες ότι, η πρόοδος προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού του ελληνικού πιστωτικού συστήματος είναι σχετικά βραδεία και κυρίως ανισομερής. Ορισμένα πιστωτικά ιδρύματα προχωρούν ταχύτερα για την προσαρμογή τους στις νέες συνθήκες και δημιουργούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις που θα τους επιτρέψουν να αντεπεξέλθουν στον οξύ ανταγωνισμό που προκύπτει με τη δημιουργία ενιαίας αγοράς τραπεζικών υπηρεσιών στις χώρες της ΕΟΚ. Αλλα όμως πιστωτικά ιδρύματα έχουν κινηθεί με βραδύτερους ρυθμούς και έχουν αξιοποιήσει σε μικρότερο βαθμό τις νέες δυνατότητες που έχουν δημιουργηθεί από την απελευθέρωση του πιστωτικού συστήματος και των επιτοκίων».

Ο κ. Ν. Γκελεστάθης

Σύντομα θα εκδοθούν τα Π.Δ. για την εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών που έχουν σχέση με την αγορά τερματικών τηλεπικοινωνιακών συσκευών, την παροχή υπηρεσιών ανοικτού τηλεπικοινωνιακού δικτύου και τον ανταγωνισμό στην αγορά υπηρεσιών.

Αυτό ανακοίνωσε χθες ο υπουργός Μεταφορών - Επικοινωνιών κ. Ν. Γκελεστάθης, μιλώντας στο συνέδριο που διοργανώνει το Ελληνοαμερικανικό Επιμελητήριο. Ο υπουργός ανέφερε ότι στον τομέα των τηλεπικοινωνιών έως το 1993 προβλέπεται να πραγματοποιηθούν μεγάλα έργα, προϋπολογισμού 450 δισ. δρχ.

Ο κ. Αχ. Καραμανλής

Η ελληνική κυβέρνηση βλέπει με ιδιαίτερη ικανοποίηση τις συνεργασίες ελληνικών οίκων με έμπειρες αμερικανικές εταιρίες για την ανάληψη έργων στη χώρα μας, αφού οι τελευταίες έχουν καταξιωθεί στον ευρωπαϊκό χώρο και μπορούν να προσφέρουν αλλά και να ωφεληθούν από τη δραστηριότητά τους στην Ελλάδα.

Τα παραπάνω τόνισε, μεταξύ άλλων, χθες το πρωί ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Αχ. Καραμανλής, μιλώντας στο συνέδριο.

Ο υπουργός σημείωσε παράλληλα ότι στον τομέα ανάθεσης των έργων, το υπουργείο κάνει εντατική προσπάθεια για πλήρη εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με το κοινοτικό δίκαιο και αποφεύγει κάθε ενέργεια που πιθανόν να δημιουργούσε υπόνοιες διακρίσεων σε βάρος μη ελληνικών εταιριών. Ισως η καλύτερη απόδειξη γι' αυτό, είπε, είναι τα συχνά παράπονα Ελλήνων για πιθανή ευνοϊκή μεταχείριση αλλοδαπών οίκων.

Ο κ. Σ. Χατζηγάκης

Την ανάγκη αναδιάρθρωσης της αγροτικής μας πολιτικής επισήμανε στην ομιλία του ο υπουργός Γεωργίας κ. Σ. Χατζηγάκης. Ο υπουργός τόνισε την προσπάθεια που πρέπει να καταβληθεί στον τομέα αυτό, ιδιαίτερα μετά τις νέες διεθνείς συνθήκες, ενώ αναφέρθηκε και στην προσπάθεια φιλελευθεροποίησης της αγροτικής οικονομίας.

Τέλος, ο κ. Χατζηγάκης τόνισε ότι πρέπει να γίνει ανασύνθεση του γεωργικού προϊόντος, ενθάρρυνση της παραγωγής των όψιμων και πρώιμων κηπευτικών, ενώ αναφέρθηκε στις νέες δυνατότητες που θα προκύψουν για τις μικρές εκμεταλλεύσεις, καθώς και στο συνεταιριστικό κίνημα, το οποίο χαρακτήρισε κινητήριο μοχλό της πολιτικής.

Ο κ. Π. Βουρλούμης

Ο κ. Π. Βουρλούμης, διευθύνων σύμβουλος της Alfa Finance και πρόεδρος της ICAP, επισήμανε στη διάρκεια της ομιλίας του ότι το ΧΑΑ έχει τώρα μπει σε μια περίοδο υποτονικότητας και πτώσης, ιδίως σε σύγκριση με την άνθιση που γνώρισαν οι συναλλαγές το 1990. Το Χρηματιστήριο, υπογράμμισε ο κ. Βουρλούμης, καταγράφει την αβεβαιότητα για την πορεία της οικονομικής πολιτικής και της ελληνικής οικονομίας. Πάντως, όπως δήλωσε ο ίδιος, μολονότι η κεφαλαιαγορά την περίοδο αυτή έχει πέσει σε μια σχετική απραξία, ο ρόλος της μέσα στην οικονομία έχει βελτιωθεί σημαντικά.

Τους λόγους αυτής της βελτίωσης συνόψισε ο κ. Βουρλούμης στην εισαγωγή στο ΧΑΑ πολλών νέων ισχυρών εταιριών, στη διασπορά μετοχών στο ευρύ επενδυτικό κοινό, στη δημιουργία μεγάλου αριθμού θεσμικών επενδυτών, στη δημιουργία ενός νομικού πλαισίου με τη βοήθεια της ΕΟΚ, στην εμφάνιση ξένων επενδυτών, στη σταδιακή κατάργηση των συναλλαγματικών περιορισμών, στην αρτιότερη οργάνωση της αγοράς και τη σταδιακή δημιουργία επαγγελματικής διαχείρισης χαρτοφυλακίου.

Ο κ. Ν. Νιάρχος

Στην ομιλία του ο πρόεδρος του ΧΑΑ κ. Ν. Νιάρχος με θέμα τις χρηματιστηριακές εξελίξεις ενόψει του 1992 αναφέρθηκε στο μέγεθος της ελληνικής χρηματιστηριακής αγοράς, την οποία και χαρακτήρισε μικρή, με αποτέλεσμα κατά περιόδους να παρατηρούνται αδικαιολόγητα μεγάλες αυξομειώσεις στις τιμές των μετοχών. Πάντως, ο πρόεδρος του ΧΑΑ επισήμανε ότι το ελληνικό Χρηματιστήριο παρουσίασε μια σημαντικότατη αύξηση των μεγεθών του την τελευταία τετραετία και αυτή τη στιγμή χαρακτηρίζεται ως μια αναδυόμενη αγορά με μεγάλες δυνατότητες εξέλιξης, καθώς συγκεντρώνει το ενδιαφέρον Ελλήνων και ξένων επενδυτών.

Το σταθεροποιητικό πρόγραμμα της κυβέρνησης θα βοηθήσει το Χρηματιστήριο Αξιών, επισήμανε ο ίδιος, να ξεπεράσει την κρίση που αντιμετώπισε σ' όλη τη διάρκεια του 1991.

Ο πρόεδρος του Χρηματιστηρίου αναφέρθηκε ακόμη στη μηχανοργάνωση των συναλλαγών, η οποία θα ξεκινήσει τον Απρίλιο του 1992. Τέλος, απαντώντας σε ερώτηση εκπροσώπου της "Σίγμα Χρηματιστηριακής", σχετικά με τη διεθνοποίηση του γενικού δείκτη τιμών, ο κ. Νιάρχος υπογράμμισε ότι η διοίκηση του ΧΑΑ έχει ήδη έρθει σε επαφές με ξένους οίκους, προκειμένου ο δείκτης αυτός να συμπεριλαμβάνεται στα ξένα έντυπα.

Τραπεζίτες

- ***Ο διοικητής της Εθνικής Τράπεζας και πρόεδρος της Ενώσεως Ελληνικών Τραπεζών, κ. Μιχ. Βρανόπουλος,*** υπογραμμίζοντας την ανάγκη να προχωρήσει γρήγορα το πιστωτικό σύστημα σε γενικής φύσης απελευθέρωση, εξέφρασε την ελπίδα σύντομα να "αιφνιδιασθούν" τα τραπεζικά ιδρύματα από σημαντικές αλλαγές στον τομέα των βραχυπρόθεσμων συναλλαγών, αλλαγές που θα προκύψουν έπειτα από αποφάσεις του διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδος, κ. Δ. Χαλικιά. Η πρόκληση της χώρας να συμμετάσχει στην ΟΝΕ, πρόσθεσε ο κ. Μιχ. Βρανόπουλος, και, ειδικότερα, ο έντονος κίνδυνος που απειλεί την Ελλάδα να μείνει στο περιθώριο, απαιτούν γοργούς ρυθμούς απελευθέρωσης. Αλλωστε, διευκρίνισε, η συγκυρία στον τομέα συναλλάγματος είναι ευνοϊκή, οι εξελίξεις για το ισοζύγιο του 1992 διαγράφονται θετικές και τα αποθέματα στην Κεντρική Τράπεζα βρίσκονται σε πολύ υψηλά επίπεδα.

Παράλληλα, τονίσθηκε ότι έχει ξεκινήσει μακροσκελής αλληλογραφία μεταξύ των τραπεζών και της Τράπεζας Ελλάδος, σχετικά με την διαδικασία κωδικοποίησης αποφάσεων, όπως πρόσφατα έγινε συγχώνευση αποφάσεων με θέμα τις επιχορηγήσεις.

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων είναι μεγαλύτερος και στο πλαίσιο αυτό οι τράπεζες προσφέρουν διαφορετικά επιτόκια χορηγήσεων. Το 1991 μάλιστα ήταν χαρακτηριστικό για τη συνεργασία μεταξύ των ελληνικών τραπεζών σε θεσμικές αλλαγές, οι οποίες θα φανούν στο 1992.

Τέλος, ο κ. Μιχ. Βρανόπουλος εκπεσήμανε ότι με απόφαση της Ενωσης Ελληνικών Τραπεζών, έχει επέλθει σημαντική εξυγίανση στο κύκλωμα επιταγών για το 1992. Επίσης, επίκειται η εφαρμογή του Διατραπεζικού Συστήματος Πληρωμών (ΔΙΑΣ). Αισιοδοξώντας, ο κ. Βρανόπουλος, ανέφερε ότι το γενικότερα επενδυτικό κοινό θα μπορεί από το 1992 να απολαύσει την αναβάθμιση των τραπεζικών υπηρεσιών.

- Εμφαση στην ανάγκη για αλλαγή νοοτροπίας έδωσε, σε ομιλία του, ο ***πρόεδρος της Ιονικής Τράπεζας κ. Τάκης Αράπογλου,*** ο οποίος διευκρίνισε ότι θα ήταν σφάλμα να θεωρούμε ότι οι ξένες τράπεζες εποφθαλμιούν την αγορά πακέτων μετοχών ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Τα επιτόκια ή η οικονομική κατάσταση δεν αποτελούν αίτια, πρόσθεσε ο κ. Τ. Αράπογλου, και επομένως έχουν τη δυνατότητα προσαρμογής. Το κυριότερο είναι η σωστότερη διαχείριση των διαθεσίμων, εκ μέρους των τραπεζών.

Σχολιάζοντας ο πρόεδρος της Ιονικής Τράπεζας, είπε ότι η Ελλάδα έχει μπει σε μια μη αντιστρέψιμη τροχιά σύνδεσης με το διεθνή χώρο.

- Επειτα από μία συνοπτική ιστορική αναδρομή για το χρηματοπιστωτικό σύστημα στις αρχές του αιώνα, ***ο πρόεδρος του δ.σ. της Δωρικής Τράπεζας κ. Α. Μαντζαβίνος,*** επικέντρωσε τις απόψεις του, που σχετίζονται με την αποδέσμευση της τραπεζικής αγοράς, σε τρία σημεία:

– πλήρη απελευθέρωση πιστωτικού συστήματος.

– περισσότερη ενδυνάμωση του εποπτικού ρόλου της Κεντρικής Τράπεζας έτσι ώστε οι τράπεζες να μην αναλαμβάνουν υπερβολικούς κινδύνους,

– πλήρη σύνδεση ελληνικού τραπεζικού συστήματος με το διεθνές.

Οι θέσεις της αντιπολίτευσης

★ Σειρά μέτρων ώστε να επιτευχθεί η ανάπτυξη στη φάση της σταθεροποίησης προτείνει ***ο βουλευτής Πειραιά και μέλος του Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ κ. Κ. Σημίτης.*** Τα μέτρα αυτά αφορούν και στοχεύουν:

– στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας,

– στις εργασιακές σχέσεις, εισοδηματική πολιτική,

– στον εκσυγχρονισμό όλου του πλέγματος των υπηρεσιών (αλλαγές στο πιστωτικό σύστημα, τη δημόσια διοίκηση κ.λπ.),

– στα φορολογικά μέτρα,

– στην καλύτερη εκπαίδευση,

– στις αυστηρές ιεραρχήσεις των δημοσίων επενδύσεων.

Το πλαίσιο των παραπάνω μέτρων θα πρέπει, πρόσθεσε ο κ. Κ. Σημίτης, να χαρακτηρίζεται από συνέπεια, συναίνεση και αξιόπιστη κυβερνητική πολιτική.

★ ***Ο κ. Γ. Γεννηματάς, βουλευτής του ΠΑΣΟΚ,*** υπογράμμισε την ανάγκη για εθνική συνεννόηση, για πολιτικό και κοινωνικό διάλογο, για αποκατάσταση της πολιτικής σταθερότητας και αξιοπιστίας, για πολιτικό εκσυγχρονισμό, για αύξηση της παραγωγικότητας της οικονομίας και για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας.

Ο κ. Γ. Γεννηματάς συνόψισε τις βασικές αρχές του ΠΑΣΟΚ για το οικονομικό πρόβλημα σε δέκα βασικές προτεραιότητες και πέντε κρίσιμες επιλογές, με στόχο την ανταγωνιστικότητα. Και, συμπεραίνοντας, είπε ότι μπορεί και πρέπει ν' αποφύγουμε τους κινδύνους της αυτοπεριθωριοποίησής μας ή της περιθωριοποίησής μας στην ΕΟΚ.

★ ***Ο κ. Ιωάν. Δραγασάκης, βουλευτής του Συνασπισμού*** και πρώην υπουργός αναπληρωτής Εθνικής Οικονομίας, ισχυρίστηκε ότι το οικονομικό πρόβλημα αποκτά σήμερα οξύτατες κοινωνικές και εθνικές διαστάσεις και τόνισε ότι χρειάζεται αλλαγή όχι μόνο του παραγωγικού προτύπου, αλλά και του οικονομικοπολιτικού.

Ο κ. Ιωάν. Δραγασάκης επισήμανε ότι υπάρχει διέξοδος για την αναστροφή της κατάστασης, με λύσεις όμως δύσκολες. Για την έξοδο από την κρίση προτείνονται, μεταξύ άλλων:

– το ξεπέρασμα της κρίσης αξιοπιστίας που χαρακτηρίζει την ελληνική κοινωνία,

– η ύπαρξη μιας δέσμης πολιτικών που να οδηγούν στην υπέρβαση των διαρθρωτικών ανισορροπιών,

– η κάραξη αναπτυξιακής στρατηγικής και η λήψη κρίσιμων επιλογών σε ό,τι αφορά το αναπτυξιακό πρόβλημα της χώρας και τα εθνικά μας ζητήματα.

● ***Ο κ. Μιχ. Παπαγιαννάκης, βουλευτής του Συνασπισμού,*** επισήμανε ότι το κυριότερο ζήτημα που θα πρέπει να μας απασχολεί είναι ο τρόπος ένταξης της χώρας μας στην Ευρώπη της μιας ταχύτητας και δεν παρέλειψε να αναφέρει ότι στην Ελλάδα εκκρεμεί ο γενικότερος πολιτικός προσανατολισμός αφενός και ο συνολικός εκσυγχρονισμός της οικονομίας και της πολιτικής.

Παράλληλα, ο κ. Μιχ. Παπαγιαννάκης διευκρίνισε ότι όλες οι εκθέσεις της ΕΟΚ, του ΟΟΣΑ και του ΔΝΤ αναφέρονται στα ίδια συγκυριακά προβλήματα και στις ίδιες κατευθυντήριες γραμμές.